

ضبط جریده سی

اوپچی دورۂ آقاپه

۱۶ نهمی القاد

۱۲۷

۶۱ نهمی ۱۳۳۶

[غمبہ]

۱۶ صفر ۱۳۳۷

صفحہ نمبر	روزنامہ مذاکرات	صفحہ نمبر
۱۶۶	۱۶۶	۱۶۶
۱۶۷	۱۶۷	۱۶۷
۱۶۸	۱۶۸	۱۶۸
۱۶۹	۱۶۹	۱۶۹
۱۷۰	۱۷۰	۱۷۰
۱۷۱	۱۷۱	۱۷۱
۱۷۲	۱۷۲	۱۷۲
۱۷۳	۱۷۳	۱۷۳
۱۷۴	۱۷۴	۱۷۴
۱۷۵	۱۷۵	۱۷۵
۱۷۶	۱۷۶	۱۷۶
۱۷۷	۱۷۷	۱۷۷
۱۷۸	۱۷۸	۱۷۸
۱۷۹	۱۷۹	۱۷۹
۱۸۰	۱۸۰	۱۸۰

صفحہ نمبر	تقریرات
۱۶۶	۱۶۶
۱۶۷	۱۶۷
۱۶۸	۱۶۸
۱۶۹	۱۶۹
۱۷۰	۱۷۰
۱۷۱	۱۷۱
۱۷۲	۱۷۲
۱۷۳	۱۷۳
۱۷۴	۱۷۴
۱۷۵	۱۷۵
۱۷۶	۱۷۶
۱۷۷	۱۷۷
۱۷۸	۱۷۸
۱۷۹	۱۷۹
۱۸۰	۱۸۰

صفحہ نمبر	مذہبیات
۱۶۶	۱۶۶
۱۶۷	۱۶۷
۱۶۸	۱۶۸
۱۶۹	۱۶۹
۱۷۰	۱۷۰
۱۷۱	۱۷۱
۱۷۲	۱۷۲
۱۷۳	۱۷۳
۱۷۴	۱۷۴
۱۷۵	۱۷۵
۱۷۶	۱۷۶
۱۷۷	۱۷۷
۱۷۸	۱۷۸
۱۷۹	۱۷۹
۱۸۰	۱۸۰

بدا مذاکرات

دفعہ ہائے

[رئیس: جناب بک القادی]

صفحہ نمبر	ضبط سانی قرآنی
۱۶۶	۱۶۶
۱۶۷	۱۶۷
۱۶۸	۱۶۸
۱۶۹	۱۶۹
۱۷۰	۱۷۰
۱۷۱	۱۷۱
۱۷۲	۱۷۲
۱۷۳	۱۷۳
۱۷۴	۱۷۴
۱۷۵	۱۷۵
۱۷۶	۱۷۶
۱۷۷	۱۷۷
۱۷۸	۱۷۸
۱۷۹	۱۷۹
۱۸۰	۱۸۰

صفحہ نمبر	تقریرات
۱۶۶	۱۶۶
۱۶۷	۱۶۷
۱۶۸	۱۶۸
۱۶۹	۱۶۹
۱۷۰	۱۷۰
۱۷۱	۱۷۱
۱۷۲	۱۷۲
۱۷۳	۱۷۳
۱۷۴	۱۷۴
۱۷۵	۱۷۵
۱۷۶	۱۷۶
۱۷۷	۱۷۷
۱۷۸	۱۷۸
۱۷۹	۱۷۹
۱۸۰	۱۸۰

رئیس - مساعده بیوریکز . بن ، اساساً بو مطالعه بی دها
تقریری مذاکره وضع ایتدن اول هیئت جلیله کزه عرض ایتدم .
بالکیز بو تقریرک ایکنجی رایه وضندن اول حکومتک تبدل ایتش اولسته
و اساساً هیئت جلیله کنز سابق حکومتک بو تقریر حقتده کی مطالعاتی
اولجه آلتش بولماسنه بناه بیکی حکومتی تیشل ایتک اوزره کن داخله
ناظری بک افندی به بو بایده کی مطالعه لاری بیلدیرمک اوزره سوز
ویریورم . بناه علیه مذاکره عمومیه آچایورم .

دقرا ن بارصامیان افندی (سیواس) - مذاکره عمومیه اوله دن
نصل اولور ؟ بر طرفه سوز ویریورسکنز ، دیگر طرفه سوز
ویریورسکنز .

رئیس - تقریرک مذاکره عمومیه سی پائشدر . رایه قویه جنم .
او حالده مجلسک رای ، اگر تقریرک قبولی طرفه د قضا ایدرسه
پک اعلا . ایترسه کنز درحال رایه وضع ایدم . فقط حکومتک
سوزی اوزرینه تقریر صاحبنه سوز ویرمزسم دوقری اولماز .
بلکه تقریر صاحبی بو مطالعه اوزرینه تقریری کری آله حق .

دقرا ن بارصامیان افندی (سیواس) - تقریر صاحبی کری
آله حق اولسه بزکری آلمایورز . چونکه تقریر ، مجلسک مالی
اولشدر .

رئیس - تقریر صاحبی تقریری کری آلدینی زمان دیگر
برمبعوث عینی مآله بر تقریر یامرق امضایدر وکندی حسابیه بیکیدن
موقع مذاکره بوضع ایدیلر . ایترسه کنز سوزده بیکدن وضع ایدرسکنز .
مذاکره ایدرز ، رایه ده وضع ایدرز .

حافظ محمد بک (طرزون) - ناظر بک افندیکن مطالعاتی ،
بر مطالعه حقوقیه در ، یعنی مجلس ، بر مسئله مینه اوزرینه تحقیقات
تشریحیه پایه بیلر ؛ دیور . بز تقریر مزده ، بر قاج مسئله نک ، یعنی
هنوز تماماً بوضع ایتمش تمهید مسائلک تحقیقی طلب ایتک . مقصدین
بوگون اورته ده دوران ایدن بر جوق شایباتک حقیقی اورته به
چیقار مقدر . حکومت حاضره بومقصدی تماماً تأمین اید بیله جکی
بزه وعد ایتدن صوکره بزده بو خصوصه فضله اصرار ایتیز .
مقصد ، حقیقتک اورته به چیقما سیدر . حکومت مادام که وعد ایدیور ،
بزده تقریر مزدن فراغت اید بیلرز .

داخلیه ناظری مصطفی عارف بک - انندم ، اساساً مجلس
هابکیز هر مسئله حقتده استیضاح صورتیه ویا خود آیرجه بویه بر
تحقیقات طلانه صلاحیتی موجوددر . حکومت بوابده هر دائره
لازم کن تحقیقه ته مباشرت ایتدی وایده جکدر و لازم کن تحقیقانه
پایه جقدر . | بو تحقیقانه دهده اصولی دائره مزده حرکت ایدلشدر .
اگر سار بعض احوال مشهودکن اولورسه اون صوموق هر وقت
سزک حقک زدر . اون صورار ، تحقیقاتکزی پایارسکنز . فقط
بوراده شکل قانونی محافظه ایدلشمش اولدینی کردک و مجلسکزه
عرض ایتدک . بونکه رابر نظارت نایته عرض ایدم که نظارت
بعض احوال دن طولانی لازم کن تحقیقاتک اجرائی ایچون بر قومدیون

تشکیل ایتشدر . عدلیه دنده بو قومیسونه ایکی مأمور آلتشدر . اولجه
عدلیه ده بولنور بالآ خره ولایته ضابطه ده بولنان بر ذات بو قومیسون
ریاسته کنترلشدر . قومیسون ، سرعت ممکنه ایله لازم کن تحقیقاتی
اجرایه باشلامشدر و بونکه مسئول اولان شخصلری - کنز کونده عرض
ایتدی کم کی - حسه دکل ، قانونه تابع اولورق تعیین ایتدیرمک صورتیه
حکمه لریه تودیع ایلمک ایسته سی بعض قیل و قائل ایله عموم ملت
اوزرینه سورواک ایسته ن لکینی قالدیرمق ایسته یورز . (برارو
صداری)

حافظ محمد بک (طرزون) - ان شاهه موفق اولورسکنز . تقریری
کری آچورم .

دقرا ن بارصامیان افندی (سیواس) - مساعده بیوریکز .
رئیس - تقریری تصاحبی ایدیورسکنز ؟ بو تقریر قالمشدر .
بناه علیه مذاکره قاپ ایتشدر . اگر بو تقریری بیکدن موضوع بحث
ایتدیرمک ایستورسه کنز نظامنامه موجبنه ...

دقرا ن بارصامیان افندی (سیواس) - ناظر بک افندیکن ...
رئیس - تقریر صاحبی کری آلتشدر . مذاکره بوقدر .
دقرا ن بارصامیان افندی (سیواس) - بوورک دیدیکز .

سویله مہ می ؟

رئیس - سویله مہ بیکز . صاحبی طرفدن تقریر کری آلتشدر .
بیکدن بو تقریره امضا وضعیه تکلیف ایدرسه کنز او وقت رایه
وضع ایدرز .

طاهر قیزی بک (آنز) - بنده کزده عینی مسئله حقتده بر تقریر
ویرمشدم . اون ده کری آچورم . عینی معامله تابع اولسنی تکلیف ایدرم .
رئیس - پکی اندم .

دقرا ن بارصامیان افندی (سیواس) - تقریری تصاحبی ایدیورم .
رئیس - امضاکن حقتده ویریورسکنز . کله بک اجتمعده
مذاکره ایدیلر .

اوراقه وارو

رئیس - اوراق وارده وار :

رومانیا حکومته عقد اولنان معاهده صلحیه و منضم معاهده ایله
مناوالار و پروتوکولک امضا و تاملایسته مآذونیت اعطاسته دائر لایحه
قانونیه نک کنوزلدیکنی متضمن تذکره سامیه .
مکلفین عسکره بدن فرار و تجاوز مدت جرملیه محکوم و موقوف
اولانلرک عنوی حقتده کی لایحه قانونیه نک کنوزلدیکنی متضمن
تذکره سامیه .

امنیت صندوقک ۱۳۳۴ بوجه سنه علاوه اولنه جق مبالغ حقتده کی
لایحه قانونیه نک ارسالی متضمن تذکره سامیه .

حدود صحیه مدیریت عمومیه سنک ۱۳۳۴ بوجه سنه ضائم
اجراسته دائر لایحه قانونیه نک ارسالی متضمن تذکره سامیه .
ولایات مستخلصه احداث ایدلش اولان مفتش عمومیله کله دائر
قرارنامه نک مستجلاً مذاکره سی طلبی متضمن تذکره سامیه .

آرۋه مند قوشو پور و آلمانری ، معاہداتی آباق آتہ آلمشدر ، دیہ
مؤاخذہ ایدیورلر شو ایکنجی قترہ ضبطہ یکیمہ مشدر . بونک ادخالی
طلب ایدیورم .

رئیس — کله جک ضبطہ تصحیح اولور اقدم .

پورکی افندی (طرزوں) — بندہ کزده ضبط جریدہ سنی بوکون
الہ آدم . اورادہ ، بندہ کزک افاداعده « پروغرام نامہ دکلدہ ،
دنیشیکہ « غروب نامہ دکلدہ . « اولاجق . چونکہ مروضات
عاجزینک غروب نامہ اولادینی عرض ایتشدہ ، تصحیح ایتسونلر .

رئیس — باشقہ سوز ایستہن واری اقدم ؟

ضبط سابق قبول ایدلی .

— حرب ایشاندہ کی مور استعمالاتہ دروپی برحققات تشریحہ
ہیئتک انتہائی مقصدہ طرزوںہ مبعوثی حافظ محمد بک طرفندہ
دربارہر ایکنجی دفعہ رأیہ مراجعت امیر بھنگ اولادہ تقریر مقصدہ
رئیس — کیکن اجتماع طرزوں بندہ تحقیقات تشریحہ ہیئتک

انتہائی حقدہ طرزوں مبعوثی حافظ محمد بک ورفقاسی طرفندن بر
تقریر ویرلشدی . رأیہ وضع ایتدک . اکثریت حاصل اولامشدی .

اونک ایچون نظامہ داخلی موجبنجہ و تقریری کله جک روزنامہ
رأیہ وضع ایچمن لازم کلوردی . فقط حکومتک بیاننامہ سنی قرائت

دولایسیلہ بوکون رأیہ وضع ایدہ جکتر . یالکز داخلہ ناظری بک
افندی ، حکومت جدیدہ تک بو تقریر حقدہ بعضی ملاحظاتی ہیئت

جایلہ کزہ عرض ایتک ایستہ پور . چونکہ عزت پاشا قایدہ سی ،
بو تحقیقات تشریحہ تقریری قبول ایتشدی . فقط ، حکومت

حاضرہ تک بو یادہ بعضی مطالعاتی اولسی طیبیدر . مساعدہ بیوررسہ کز
حکومت ، مطالعاتی درمیان ایتسون .

داخلیہ ناظری مصطفی حارف بک — اقدم ، معلوم ٹالیکز درکہ
بزم قانون اساسیمزدہ تحقیقات تشریحہ حقدہ ہیچ بر صراحت

پوقدر . بناء علیہ بو قطعہ بر طرفہ برآقوسق ، حکومتک آمالی
ہرہ شکادہ اولورسہ اولسون ، آمال ملیہی تمامہ تجسم ایتدیرک

مقصودہ معطوف اولدینی جہتہ ، اساس اعتباریہ بوکا معارض اولاماز .
فقط ، بعض اشکال وار . بونی عرض ایتک ایستہ پورم :

اولا تحقیقات تشریحہ ، معلوم ٹالیکز درکہ ، آتیق معین بر مسئلہ
ایچون اولایلیلر . تقریر ایسہ بویہ معین بر مسئلہ ہ معطوف

دلل . عینی زمانہ تحقیقات تشریحہ ، بر مسئولیت سیاسیہ
تأمین ایتک مقصدیہ اجرا ایدیلیرسہ — قانون اساسیدہ

صراحت اولماقلہ برابر — ہیئت محترمہ کزک صلاحیتی دائرہ مندہ
اولور ، تحقیقات اجرا ایدیلیلر . نظارک وظیفہ سنی ایفا ایدوب ایتدی

حقدہ حاصل اولان قناعتہ بناء نتیجہ تحقیقات ہیئتکزہ عرض
اولونور . اگر اونازک اجرا آتندہ مسئولیت قانونیہی داعی اولایلہ جک

اسبابوق ایسہ عدم افادایلہ و مسئولیت قانونیہی موجب اسباب موجود
ایسہ اوزمان طرق قانونیہی توسل ایدہ رک دیوان عالیہ سوق وسائر

لازم کلن معاملاتہ تابع اولوق صورتیہ معاملہ ایدیلیلر . بونک خارچندہ
تحقیقات اجرائیہ صورتیہ معاملہ یابیلوق لازم کلیرسہ اوزمان غیرہ مشول

برہیتک برہیت مسئولہ ایلہ تشریک مساعیسی جہتہ کیدلش اولیور .
غیر مشول برہیتی مشول برہیتلہ تشریک مساعی ایتدیرہ جک

اولورسق بو صورتہ بدکہ مکتدہ آمال ملیہی قشیل ایتدیرہ میہ جکتر .
مساعدہ ایدرسہ کز بونک برہیتی عرض ایدہم : نتہم ایلک دورہ

انتہیہدہ مجلس میموتانک مشول برہیتلہ نسیقات مسئلہ سہ مذاخلہ
ایتدی . ہم مسئلہ حسن صورتلہ حل ایدیلمدی ، ہم مدہ مجلس

کندیسی مسئولیتدن قورنارہمدی . بناء علیہ بو قطعہ دن دولانی بر
صلاحیت کورہ میوررکہ تحقیقات تشریحہی مجلسکزہ فارشی مشول

اولیان برہیتلہ فارشی تشمیل صورتیہ مجلسکزک وضع بد ایتدی
موافق کور میوروز . بو قطعہ تک تقدیریندہ ہیئتک آرای صاحبہ سہ

ترک ایدہرز .
دقران بارصامیان افندی (سیواس) — مساعدہ بیوریلورمی ؟

رئیس — اقدم ، تقریر صاحبی سوز سویلہ بیلیلر . چونکہ ،
بو تقریر حقدہ مذاکرہ عمومیہ آجہق دکلدہ . یالکز تبدل حکومت

دولایسیلہ یکی حکومتک بو یادہ کی فکرکی آقلامق ایچون سوز
ویرلشدر . بناء علیہ یالکز تقریر صاحبک بوکا دائر مطالعاتی وارسہ ،

اومطالعاتی درمیان ایدلکدن سوکرہ آرایہ مراجعت ایدہ جکتر .
چونکہ یکیدن مذاکرہ عمومیہ آچاپوروز .

دقران بارصامیان افندی (سیواس) — بو حکومتک بیلہ جکی
ایش دکلدہ ، مجلسکک بیلہ جکی برایشدر . مادامکہ حکومت بو مذاکرہی

آچیرر ، ہیئتک بوکا فارشی جواب ویرکہ حقن واردر . یوقسہ
سوز سویلہ مک یالکز تقریر صاحبک حق دکلدہ . ہیئتک حقدیر .

چونکہ ، مسئلہ بک بزم صلاحیتہزہ ٹاند قسیمی میدانہ چقمشدر ،
یعنی بو خصوصہ صلاحیتہزہ اولوب اولادینی مسئلہ سی ، تحقیقات

تشریحہ اجرا سنک دوعرضی اولوب اولادینی مسئلہ سی موضوع بحث
اولیور .

داخلیہ ناظری مصطفی حارف بک — رجا ایدرم ، حکومتدن بحث
ایدیورلر . حکومت ، مجلس ٹالیکزی سوز سویلہ کدن منع ایدر

یوللو برشی سویلہ مشدر . بو ، ریاست علیہ کزہ ٹاند بر مشدہر .
عمومکز سویلہ بیلیلر . بو ، بزہ ٹاند بر مشلہ دکلدہ . رجا ایدرم ،

حکومتدن بحث بیوریمابک .
حافظ محمد بک (طرزوں) — ناظر بک افندی تک مطالعاتی ، بر

مطالعاتی حقوقیدر .
الیاس سامی افندی (موش) — مساعدہ بیوریمیکز ؟

رئیس — اقدم ، بو تقریر رأیہ وضع ایدلشدہ .
الیاس سامی افندی (موش) — سوز ایستہ میورم رئیس مک افندی .

یالکز اصول مذاکرہ بد اثر برشی عرض ایدہ جکدم . بونک مذاکرہ سی
یتشدہر . ہرکس رأیی اظہار ایتشدہر . آرتق دیگر بر مذاکرہ
آچیلہماز .

لطفاً اوپورومیسکر ائندم ؟ قانونک تبدیلاً مذاکرهسی قبول
ایدنلر لطفاً آباغه قانسون :
قانونک رنده اکثریت وارد ائندم.
ائندم؛ بازار ایتسی کونی (جهه ایتسی کونی صداری) پک اعلا
جهه ایتسی کونی اجتماع ایده جکرز ، بعضی مستعمل قانونلر واردو.
جلسه ختام بولدی .

احتیالی نظر دقته آلیورلر . بناء علیه قانونک هیئت عمومیسی حقتدکی
مذاکره ختامه ایردی . اساساً قانونک ردی حقتده برتقریر واردو .
بناء علیه اوتقریری رأیه قویاجیم . هیئت عمومیسیله ردایدیلیرسه اوسالده
قانون ردایدیلور ، دیکدر . صاروخان مبعوثی حیدر بک تقریرنده :
« شفاها عرض ایتدیگیم اسبابدن دولای ۴۳۹۵ نومرولی قرارنامه تک
ردی طلب ایدرم » دیبور .
بناء علیه تقریری قبول ایدنلر ، یعنی قانونک ردی قبول ایدنلر لطفاً
ال قاندرسون :
تردد ایتدک ائندم . تقریری قبول ایدنلر ، یعنی قانونک ردی قبول
ایدنلر لطفاً آباغه قانسون :

ختم مذاکرات

دقیقه ۳۰
ساعت ۴

العقادی آتی روزنامهسی

جهه ایتسی : ۲۳ تشرینانی ۱۳۳۴

مجلس بصدرالزوال ساعت ایکیمه انعقاد ایدره بکدر

لایحه قانونی
تورمسی

روزنامهسی بکیمه وضع اولونده مواد :

موضوع
نومروسی

۵۰۶
۵۰۸

۱۰۰ — مکلفین عسکریدن فرار و عدم اجابت جرمیله محکوم اولانلرک عنوی خنده لایحه قانونی
— ولایات مستغلمه نفتلس حومیلیک خندهکی قرارنامه .

کیمی روزنامهسی قانده مواد :

۴۹۶
۵۰۰
۴۹۹
۴۹۸
۵۰۱

پایبشدر ...
قانوننامه سنه ...
۳۳۰ — ضابطه حقی حیوانیه قانون موقی .
۹۲۹ — عمالک مبنایده شکر فابریکلرک تأسسی تشویق خنده لایحه قانونی .
یوریدیلرک احقان ۸ — احاطه مدیریت عمومیستک آوانس اولورق آلهجی برمیليون لرایه مایه نظارتک کفایته دائر لایحه قانونی .
آکلاشیلور . عدلیه نظر تحت سلاحه آلتوب اتای حربده غائب اولان مأمورین ملکیه و ملییه فاکلرته تخصیص اولهجن مامحات خنده لایحه قانونی .
بوجبوریتله نشر ایشش اوله رک مدتیله افراد وضابطلرک تحت استیجازنده بولان مساکه و حقوق تصرفیلرک تأمیننه دائر قانون موقی .
بویه قرارنامه تشریحی ایجاب

ضبط قلبی مدیری
عاجیه وارد

مضطه سنده عرض ایتدیگینی بیان
صورت قطعیه و سالمهده نظریات حقوق
سورنده حتی التزام ایدیور و لایحه شر
اولور . هیئت علیه ایچون قرارنامه
کسدرمه بریول اولور . فقط بنده کز بولم
ایدیه رم . بری شوکه عسکری جزا قانوننامه
کونک برندهسه موضوع بحث ایدیبار و معاملات عام
ایدیله سیلر . بالکنزردایله کفایدیلیرسه ایکنجی برجم
تاریخ نشرندن اعتباراً مرعیتی تضمن ایدره اولند
قدر پایش . نتیجه نیش معاملات وارسه اولنده
لازم کلیر . اگر بویکی بخوردن دولای هیئت علیه لای
دوام ایتمک فکرکنده بولونورسه زده ماده مجاده ایجاب
رفقای محترمه به عرض ایتمک حاضرزه بوق اگر ک
ردجهته کیده لیرک بوجوردورده اهمیتز دینه جک
هیئت محترمه بیلیر . هر حالده بولایحه « میلتاروزم
قربلاسی تضمن ایدیور . بوراده جهت عسکر
ادمارک هیچ بری تروج ایدله بوره . حتی اولندن

۱۳۳۴ سنه می مارت ، نیشان ، مایس آبلرینه تاند ققریرک
کوندرلر بکنی متضدن دیوان محاسبات ریاستی تذکره می .

جرایم سیاسی دن طولانی محکوم اولانلرک عغوی حقتده کی لایحه
قانونیه تک کوندرلر بکنی متضدن تذکره سامیه ،

دوائر مأمورینک درت آیلق تخصیصات منضمه لری ایچون
بودجهیه مبالغه متضضیه علاوه می حقتده کی لایحه قانونیه به دائرة مخابرات
تخصیصات فوق الساده می اوله برق بیک لبرا دها علاوه سنه دائر
تذکره سامیه .

رئیس — اوراق وارده تاند اولدق قری ایجنتره حواله ایدیلده جکدر .
فایده متغیر مسائل

بکری معوضه مختلف مرتدلر مآذونیت اعطاسی

رئیس — مپونانم بعض رفقا من اسباب معذرت در میانیله
مآذونیت طلب ایتمشردی . دیوان ریاستجه تدقیق ایدیلدی . مساعده
ایدرسه کز اولنری ده اوقویه لم . چونکه بعض تفرافلر بک کچ کلر بکی
ایچون معذرتلی چکشدرد . لیستینی اوقوییز کز انندم :

مآذونیت طلب ایدن دیوان ریاستجه مآذونیتلری قبول ایدیلن مپونلرک
اسامیس و مدت مآذونیتلری مبین جدولدر

سعدر مپوئی	نصر ایدن افندی	تشرین ثانی نهایته قدر
آنتالیه	حمدالله امین پاشا	تشرین اول
ایزیت	حافظ رشیدی بک	۲۵ تشرین اول تاریخجه قدر
اسپارطه	حقق	تشرین اول نهایته قدر
دیا بکر	فیضی	} ۱۲ تشرین ثانی تاریخجه قدر
	زانی	
آققره	طیب افندی	۲۷ تشرین اول
ارغنی	کامل	تشرین اول نهایته قدر
کرکوک	عبدالله	
ماردین	مصطفی افندی	۷ تشرین ثانی تاریخجه قدر
موصل	داود یوسفانی	۱۴
چوروم	عصمت بک	۳
ملاطیه	هانم افندی	۱۳
حوران	شکیب ارسلان بک	۴
نیکده	حمی امین	افاقته قدر
ارضروم	رائف افندی	تشرین ثانی نهایته قدر
مرسین	صادق پاشا	۲۹ تشرین ثانی تاریخجه قدر
آطنه	صبیحی	تشرین ثانی نهایته قدر
بولی	مصطفی بک	افاقته قدر
طبریزون	عزت	تشرین ثانی نهایته قدر

رئیس — هر بیک تفرافله ایتمشده اسباب معذرتلری موجوددر .
دیوان ریاستجه تدقیق ایتدک واسباب معذرتلری مقبول عد ایتدک .
مع مایه هیئت جلیله کز چکیلن تفرافله لری اسباب موجهه ایله
برابر تدقیق ایده بیلدر . دیوان ریاستکوز کز قرائتی قبول ایدیه و ورسه کز
لطفاً الریکیزی قالدیریکیز :

قبول ایدیلدی .

— بصیر لواج قانونیه تک روزنامه ایدیلک حقتده
داخلیه ناظرلی مصطفی طرف بک — مساعده ایدرسه کز ولایت
مستخلصه حقتده بر قانون واردی . انجمنندن چیقمشدر . ایلک روز .
نامه به داخل اولسنی استرحام ایدیبوروم . چونکه معاملاتده مشکلاتی
موجب اولور .

رئیس — بک اعلا انندم ، ایلک روزنامه به ادخال ایدرز .
داخلیه ناظرلی مصطفی طرف بک — برده هیئت علیه کزه جرایم
سیاسیه حقتده بر قانون تقدیم ایدلشدرد . مستعجلاً انجمنه تودیع ایله
تدقیق ایدلسنی استرحام ایدرم .

رئیس — مستعجلاً انجمنه تودیع ایدرز .

حافظ محمد افندی (طبریزون) — انجمنندن چیقمشدر ، ظن ایدرم .
رئیس — انندم ، اکی قانون وارکه حکومت بونلرک مستعجلاً
روزنامه به ادخالنی طلب ایتمشدی . بریسی : مکلفین عسکریه دن فوار
وتجاوز مدت جرملرله محکوم وموقوف اولانلرک عغوی حقتده کی
لایحه قانونیه در . بو ، انجمنجه تدقیق ایدلش ، ظن ایدرم ، طبعده
اولومتش . کله جک روزنامه به ادخال ایدرز . دیکری ده : ولایات
مستخلصه ده احداث ایدلش اولان مفتش عمومیلک دائر قرارنامه تک
مستعجلاً مذاکره می طلبنی حاوی تذکره سامیه در . بوترا نامه به ده
کله جک روزنامه به ادخال ایدرز . چونکه انجمنندن چیقمشدر وطبعده
ایدلشدرد . برده ولایات مستخلصه به وریلن تخصیصات حقتده کی لایحه
قانونیه در .

داخلیه ناظرلی مصطفی طرف بک — اصل تسریح ایتدک ایستدیکمز
بولاییمه در انندم .

رئیس — تخصیصات حقتده کی لایحه قانونیه ده انجمنندن چیقمشدر .
کله جک روزنامه به ادخال ایدرز ومذاکره می یلارز . باشقه بر طلبکز
یوقدر دیکلی انندم ؟

داخلیه ناظرلی مصطفی طرف بک — تشکر ایدرز .

لواج قانونیه مذاکرانی

— عساکر طرفنده ایضاح اولونامه جراثمک مرمع تمقیق در محاکمه

حقتده قرارنامه

رئیس — عسکرلر طرفندن ایضاح اولونانم جراثمک مرمع تحقیق
ومحاکمه می حقتده قرارنامه بی مفادکره ایده جکز . بوترا نامه هیئت
عمومیه می حقتده انجمنجه بر مطالعه وارمی ؟ عدلیه انجمنندن ایضاحات
وریلده جکی ؟

فواد خلوصی بک (آنتالیه) — ماده لر اوقوقسون . ایضاحی
ایجاب ایدرسه ایضاحات وریرز .

رئیس — ظن ایدرم که ایضاحات و ورسه کز آنی اولور . اسباب
موجهه می ده ایجه اوزوندر . عدلیه انجمنی ، جراثم مادیه بی جراثم
عسکریه دن آیرمق دیکر جراثم کی محاکم نظامیه به وریبوروم .
بعض جراثم مادیه بی محکمه لره ، جراثم عسکریه بی ده دیوان حربلره

ریور دگی اندم؟ بناء علیه بوکا دائر ایضاحات ورر میسکز؟
قسه مادهری اوقویه می؟

فؤاد خلوصی بك (آنطالیه) — اندم، بو قرارنامه انجمنه زده
بو اکره ایدلیدی زمان الك اول بالطبع قرارنامه نك اساسی موضوع
هك ایدلیدی .

حیدریك (ساروخان) — هیئت عمومی میسزده سوزایسته بورم،
فؤاد خلوصی بك (آنطالیه) — بو اساس، قرارنامه نك رسمی
ماده سنده افراد عسکریه بك یلكن حرائم ما ییدن دولای عسك
عمومیده، دیگر جرملردن دولای عسك عسکریه ده، ضابطك ایسه
علی العموم جرائمندن دولای عسك عسکریه ده، روت عسك كدری
کورتیور. بالطبع عدلیه انجمنی بواسی تماماً ایدتی، بناء علیه
بو کون قرارنامه اوزرینه عدلیه انجمنندن یالیش بر طاق مادهلر
کوریلور. فقط اولدهلر بواسی کاملاً رد ایتدکن سوکره یالیش
یکی مادهلردر. قرارنامه نك تعدیل کی دکلدر. بونی عرض ایتدکن
مقدم قرارنامه نك بو اساسدن دولای بالطبع ردینه طرفدار اولان
بر طاق رفقای کرام واردر. بلکه ده هیئت علیه نك بر چونخده بو
قرارنامه نك تماماً ردی طرفداریدر. عدلیه انجمنی بوندن ده ایشی
یالیشدر. چونکه اساساً بو قانون موثک نشرینه کر یا عسکرى جزا
قانونامسنگ بعض موادی بونی اقتضا ایدر یولنده جهت عسکریه دن
تامل عدلیه قارشى بر طاق نظریات سردایدلرک ومعاملات ده اویولده
یوریدلرک احقاق حق قضیسنه، موانع ایضاح ایدلسندن عبارت اولدینی
آکلاشیلور. عدلیه نظارتك جهت عسکریه ایله بالائتلاف بوقرارنامه بی
بوجوبیتله نشر ایتش اولدینی آکلان انجمنندن بالطبع بوندن
بویله قرارنامه نشری ایجاب ایتدیورر برسبب قانونی اولادینی
مضبطله سنده عرض ایتدیکنی بیان ایدییور. فقط انجمننن بومشله نك
صورت قطعه وسالده نظریات حقوقیه به وعدالتك ایجاباته موافق
سورته حلی التزام ایدییور ولایحه شکلنده بر تکلیف عرض ایتش
اولور. هیئت علیه ایچون قرارنامه بی اساسندن رد ایتك ده
کسدریمه بریول اولور. فقط بنده کز بونده ایکی عذور تصور
ایدییورم. بری شوکه عسکرى جزا قانونامسندک مادهلر آتیا
کونک بونده نه موضوع بحث ایدیلر ومعاملات عدلیه نك تشویسته قیام
ایدیلر. یلكن رد ایله کتفا ایدیلرسه ایکنجی رهمخوردده قرارنامه نك
تاریخ نشرندن اعتباراً مرعیتی تضمن ایدر. اوندن سوکره شمدی به
قدر یالیش، نتیجه نش مسائلات وارسه اونلرده کلیاً حکمسز اولق
لازم کایر. اکر بواکی عذوردن دولای هیئت علیه لایحه نك مذاکره سنه
دوام ایتك فکرندده بولونورسه زده ماده بماده ایجاب ایدن ایضاحاتی
رفقای محترمه به عرض ایتك حاضرز. بوق اکر کسدریمه طریق ایله
ردجهته کیدیلرک بو عذوردلده اهمیتز دینه جك اولورسه، اوقده
هیئت محترمه بیلیر. هر حالده بولایحه «میتارزیم» روحنک تماماً
قیلاستی تضمن ایدییور. بوراده جهت عسکریه به واقع اولان
ادمارک هیچ بری ترویج ایدیلور. حتی اوندن بری بوندن موجود

اولان تماثلک فوخته منافع عدلیه استحصال ایدیلور. مثلا
ضابطانک توقفی وحیسی اوندن بری جهت عسکریه به اجرا
اولنیوردی. انجمننن بونک عکسکی تکلیف ایدیلور. جرائم، جرائم
ماده بولدقندن سوکره، یعنی افراد ایله عساکر آسانده وقوعه کن
جرائم مادی بوندن بولندقندن سوکره. بو خصوصده عساکر مادیه صلاحیتدار
اولدینی کی، توقیف وحیسی لازم کلدیکی وقتده عمومی حبسخانه
وتوقیفخانه لرده بوجس و توقیف احرا ایدیلر، دیور. بو صورته
ایرلی به طوغری رخظه ده ایتش بولونیور .

آ تین اقدی (حلب) — ده ایل .
فؤاد خلوصی بك (آنطالیه) — اوت، ده ایلدر. شونی عرض
ایتك ایسته یورم. اکر بو عساکرندن دولای دوام ایتك ایسته نیلورسه
دوام ایدلم. کوریه جکدره عدلیه انجمننجه ثابت اساسی تعدیلات
یالیشدر .

حیدر بك (ساروخان) — اقدیلر، بنده کز کرک حکومت
سابقه طرفندن تکلیف ایدیلن قرارنامه بی وکرک عدلیه وعسکرى
انجمنننن بوقرارنامه ده یالیدقنری تعدیلات اسباب موجبلرله برلکده
اوقودم. بن حکومتك تکلیفی قانون اساسینک روح وصراحتنه
کلیاً مفایر کوردیکم کی بویله قانون اساسی به مفایرستدن ناشی بلاترده
ردی لازم کن بو قرارنامه نك عدلیه وعسکرى انجمنننجه بالتعدیل
مجلسه سوق ایدلسنده موافق قانون کورمه مدیکندن بنده کز هیئت
محترمه کزدن هراچ تکلیفکده ردنی استرحام ایدمجمک. اقدیلر،
انجمنننک اسباب موجب مضطله لرنی تدقیق ایدمچك اولورسقی
انجمننن رد یرینه تعدیلات اجرائی قبول ایتدکلری حالده
ینه حکومت سابقه نك کندى قطعه نظرندده اصرار ایتدیکنی کوروز.
حکومت سابقه کندى قطعه نظری قبول ایتدیمرک ایچون اسباب
موجب اولارق دیورکه بالجه دول غریبه ده وحی بلغارستان
وصربستان کی بائمان حکومتنده بیه صفت عسکریه بی حائر اولان
کیسهلرک ایضاح ایتدکلری مادی ولعسکرى کافه جرائمندن دولای
دیوان حربلرده اجرائی عساکرله متعاملدر. فقط بزم عسکرى
جزاقانوننک دیوان حربلرک صلاحیت قضایسته دائر اولان مادهلر نك
وضوح نامی حائر اولاماسندن ناشی جهت عسکریه ایله عدلیه بینه
تحدت ایتکده اولان اختلافاتی بر طرف ایتك ایچون بویله بقانونه
احتجاج مس ایتشدر. ایشته اقدیلر، حکومت سابقه نك سرد ایتدیکی
اسباب موجب نك خلاصه سی . دیمک اولورکه دول غریبه ده صفت
عسکریه بی حائر اولان کیسهلرک ایضاح ایتدکلری جرائمندن طولای
دیوان حربلرده اجرائی عساکرله متعامل اولدینی ایچون زده ده
غریب قلیدا بویله اولسی حکومت سابقه تصویب ایتش . مع مافیله
بنده کز، حکومت سابقه نك غریب قلیده قالمشسی طوغری بینه زده کیلدر؟
بوکا دائر بیان مطالعه ایدمچكدم. بن حکومت سابقه نك بوقرارنامه نك
حین تنظیمنده، حجت امانت اولان قانون اساسی زده رعایت ایتدیکنی
وقایتلویلاسیونلرک لغوی اعلان ایتدیکنم. بر زمانده ضابطانک ایله

مستجلاً مذاکره ایدیه بیاور. فقط اعیانه کیدر، اعیاندن چقمسی ایچون هیچ اولمازسه بر ایی آی لازمدر. قوره تشریحیه من بوکونکی کون برطاقم بجراندر کیکیر یور. استقبالیکن نه اوله جتی بلای دکل، بلکه یارین، بلکه اوربسی کون احوال سیاسیہ مجلسک انقاصخی موجب اولور. بو، مملکتک عهده سنده بووک بروک اوله رق قایلر. بناءً علیه اقتدیله، جله کز، بو وطنک منفعت و سلامتی نظر دفته آلهرق همان بوکون، بوجلسهده بوئی ردایله مملکتی تهلکدن تورنار مکرزی تکلیف ایدیورم. (کافی کافی صدارتی)

رئیس - رجا ایدرم عصیته قایلیم. بومشله بی اطرافله مذاکره ایدلم.

شا کرک (یوزفاد) - اقتدم، بو قانون رد اولوندینی تقدیره اکر ورحلی ایکی مشله تظاهر ایله، بنده کز بو خصوصه حکومتک بو قانونک تصدیقندن فراغت ایتخی برتأمینات عدا ایتیم. چونکه بوراده غایت اساسی منافع ایله واردرکه، بوک رد ایله اومانع ضایع اولاجقدر. اوده دیوان حربلرده مشاور عدلی بولونماسی مشله سیدر. بو قانون ایله دیوان حربلرده مدافعه وکیللری بولونیوردی. دیوان حربلرده سوق اولونان ضابطان بزم قرده شارینز دکل؟

رئیس - رجا ایدرم، رایه قوابعه طیشاری چقمه بیکز. شا کرک (یوزفاد) - بونلرک حق مقدس دکل؟ اونلرک مدافعهسی ایچون مدافعه وکیللریک قبول اولونماسی بو قانون تامین ایتش بو قانونی، فصل رد ایدیه کز اکلایه میورم. بر شیک مضراتی ازاله ایتک - که اونی ایتک - و فوایدی جلب ایتک بزم وظیفه من دکل؟ رجا ایدرم عصیته قایلیم ایله اقتدیله.

آرتین اندی (حلب) - شمدی مادامکه بو قانونک مو ایتدیکنز قائلسنده برتهاک واردر، بوئی رد ایدلم و شا کرک بگ ایتندن چقمشدر. فایدیه ده جلب ایچون آریجه بر لایحه یایلم، بوز باشقه بر طلبکز بو صورتله هر ایکی مقصده حاصل اولور. فؤاد بک (دیوانیه) - یارین بر تکرار ایدرز. چقاریرز.

رئیس - اقتدم، سوزلر ختامه ایرده کرایه ایله برابر معارضلرک مطالعاتیه ده ایستقامتک سر مع فقیر و خاکرسی یابیلش اولان تعدیلات و اصلاحات قطعیت کسب ایتدیرمی ده موافق ایتاخ اولونان جرائمک مرجع تحقیق موجب اولار قده بو قانونی سوق بی مذاکره ایدیه کز. بو قانونک هیئت بعضی مادهلرنده کی مهمیته استناد ایله واری؟ عدلیه ایچمنندن ایضاحات مشه سنده برطاقم تشوшат اولور. رد ایدیلیرسه بو مهمیتلر ایله تعالیه) - مادهلر او قونسون. ایضاحی صورتده حل و فصل ایتک و سررز.

ایهلمک ده موافق اولاجتی قاضی ایضاحات و بررسه کز بی اولور. اسباب یعنی بو قانونک ردی طرفدار عدلیه ایچمنی، جرائم حادییهی جرائم سنده چقیماز. بناءً علیه بو جرائم کی محاکم نظامیه و بریور. جرائم عسکریهی ده دیوان حربله

کوزله تعدیل و اصلاح ایدیلدر. بنده کز دیورمکه: بونک برکون دها قالی حلالیه ضرری مؤدیور. اکر عدلیه ایچمنک بو مساواتلریک مشله اوله ایدی نده عدلیه ایچمنک تعدیل وجهله قبولی طرفدار اوله حقدم. یانکز بنده کز عرض ایدیورم، شاید عسکری ایچمنک تعدیل باقی قالیسه بونی اصلاح ایدیه کز بولور آریجه بر قانون یابلسون. بو، شمدی رد اولونسون. بونک، برکون قالیسی مضردر.

آرتین اندی (حلب) - بنده کزک برسوزم وار. مستجلیتی تکلیف ایدیورم.

حسن رضا پاشا (حیدیه) - اقتدم، عدلیه ایچمنی عسکری ایچمنک سویله جکی سوزلردن دها بی سویله دی. اکر حقیقه بوز، مذاکره اولونان رد ایدیه کز اولورسه، اسکیدن تامللاً و یاخود عسکری قانونک عدم صراحتیه منی جهت عسکریهده بر جوق مضر شیر واردی، اونلرک ایقاسی دیک اولور. بناءً علیه بونک مذاکره ایدیه کز قبول ایدلمسه هم عسکرک، همه اهالی ایچون دها بی اولور. یانکز، فؤاد بک اقتدی برنی بویوردیلر: عسکری ایچمنک تعدیل مضردر، دیدیلر. بنده کز بومضری کوره میورم. عسکری وعدیه ایچمنلری آرمسنده بر قطعه واردر، اونکده صرسمی کلا بکنده ایضاح ایدرز. مضر دیدکدن سوکره دها بر تمیرده قولاندیلر.

فؤاد بک (دیوانیه) - مهلک دیدم. حسن رضا پاشا (حیدیه) - اوت، مهلکده دیدیلر. نقط بر تهلکه اولاد ایتوده اوماده کلا بکنده ایضاح ایدرم. فؤاد بک (دیوانیه) - اوت، تکرار ایدرم، مهلکدر.

حسن رضا پاشا (حیدیه) - بنده کزک اعتقادیمجه مذاکره کانیدر. مادهلرک مذاکره سنه کیم. حربیه نظری نانه حربیه نظریک حقوق مشاوری رفعت بک - اندم، حربیه نظری، اساس اعتباریه بو قانونک ردیه موافقت ایدیور. مع مایه اکر قانون، تدقیق و مذاکره ایدیه کز اولورسه بوکا دائره بعضی معروضات واردر.

فؤاد بک (دیوانیه) - اقتدیلم، مساعده بووریکز. مجتهدک اجباندن هر زمان رجوعه حق واردر. ایتسه بنده کزده شمدی سه یاده یکم سوزلردن رجوع ایدیورم. یانکز، سینی عرض ایدم، سزده بکا حق و بره جکسکز: شمدی، اکر فوراً موافق رد ایتویده، تعدیللاً قبول ایدرسه ک، بزم تعدیللر کسب قانونیت ایدیمجه قدر احکامی جریان ایدیه کزدر. یعنی، هیئت محترمه کزدن و اعیانندنده تصدیق اولوتیمجه قدر بو شمیدیکی حالی ایله جریان ایدیه کزدر. بو، بنده کزک خاطریمه کله دیکدن دولای موافق اولان تعدیلاتی قبول ایتش ایدم. فقط بونی تدقیق ایتدم و بو حقیقت اولانجه فجاجتیه نظر منده تمین ایله دی. فدیله، بو قانونک شمیدیکی حکمی او قدر تهلک ایدرکه بر دقیقه قالیسی بیه دوزخی دکدر. بز بوراده

علم حقوقه توفیق ایدرهك بونك مضیعه سنی كین سنه یاهرق ویرمشدر . اسباب موجب سنده مسئله مدلل و مفصل بر صورتده مندر جدر . فؤ ادیک آرقداشمز بر درجه یقدر ایضاحات عرض ایدر بل . فقط بنده كزده عدلیه انجمنده بولونقی اعتباریله بر گله علاوه سنی مناسب كور یوروم . موجود اولان عسکری قانوننده بر طاقم مشوش احكام وار . به نلری وظیفه تدقیق ایتدك و با حكام ، یكی دهل ، اسکیدن بری تبیین وظیفه خصوصنده بر جوق مناقضاتی و اختلافاتی دعوت ایتش ، گاه بر طرفك گاه دیگر طرفك لهه قرارلر انحازینه بادی اولمشدر . بنا علیه حربیه نظارتی اك صولك اوقواین احكامندن یعنی عسکری جزا قانونك عبارتندكی آلاسته تدن استفاده ایدرهك اونی دها زیاده قانونلاشدیرمق مقصدیله فایت واسع ایشیازاتی حاوی بر طاقم موادی قرار نامه شكندنه چیقار مشدر . انجمن عدلیه مز بونی كورونجه تماماً نظریات حقوقیه ی توفیق ایتدك برابر بونك اینجمنده موجود اولان و منافع ملیه یده موافق بولان بعضی تعدیلاتی ره قبول ایتدی . شمدی بر قرار نامه ی رد ایدرسك او حالده اور نهده عسکری جزا قانونی قاله جق . حالبوكه حیدر بك آرقداش ز دیوان حربیكده وجودیسه معترض كورینبورل . او ، مسئله اخراذر . ز بونی رد ایتدك دیوان حربی قالدیرمش اولمایاجنق ، ذاتاً دیوان حربی قواین خصوصه ایله موجوددر . اونلر متشكلسر و اونلرك بر طاقم صلاحیاتی ده واردن . بونی رد ایدرهك اولورسوق دیوان حربی موجود قابل . محاذر سابقه عودت ایدر . كیدیلرینك مطالبانه بر ققطه دن اشترك ایدرم ، اكر دیوان حربیك بالکلیه قالدیرلسی و بوتون جرائم عسکریه نك محاکم نظامیه به حواله سی کی بر تکلیفه بولورلرسه ، او وقت محذور قالاز . فقط بونی رد ایتدك دیوان حربیله باقی محاکم عاده ده باقی قابل و بونلرك بر طاقم وظیفی وار . آره لر نهده یسه وظیفه اختلافاتی محدث ایدوب طوره جق . صوره محاکم نظامیه جه توفیق ایدیلن و محكوم اولان عسکرلر كده یه اسکی اصول موجب جه توفیق وحسی ، عسکری حکمه راجه اوله جق حتی بر طاقم قاعده سوق اولمش کیسه لر یله یسه موجود اولان عسکری جزا قانونی موجب جه یسه دیوان حربیله كیده جك . بنا علیه انجمنمز بوقطه لر ی الاطراف نظر دقه آلدی . اولادیدی كه : دیوان حربیله اجرای محاکم سی لازم كلن مواد ، امر او افراد واركانك صرف عسکری جرملریدر . امور عسکر یه دن دولایی برده اطاعت عسکر یه دولا یسیله برینك دیگر ی علیه ایقاع ایدیلکی جرمله مخصوص و منحصر در ، یعنی تخصیص و حصر ایدیبور كه ، شو صورتله وظیفه اختلافاتی بر طرف اولسون . بوندن دولایی بر طاقم جرائم عادیه نك هیچ بوجه دیوان حربیله کیتمنه امکان قالاسون . كدك ، یسه براده بر ماده ایله امر ، ارکان و افراد عسکر یه نك محاکم کیلری دوضریدن دوضری به محاکم عسکر یه یه مآدر ، دنیلی . بوندن دولایی بر کرنا اختلافاته امکان قالاز . دها مهم اولهرق دیوان حربی حنفنده قرار نامه ده مقید بر ماده وار . جهت عسکر یه دیوان حربیله مشاور عدلی بولوندیر یور . حکومت بونی التزام ایتش ، انجمنمز ، بونی حقوق

ملیه به موافق اولدیلنی ایچون مع اتقیدر و مع التشکر قبول ایتدی . اساساً حربیه نظارتی قرار نامه ده افرادك حقوقتی تأمین مقصدیله دیوان حربیله بر تأمینات اولق اوزره حقوقناساندن مشاور عدلی ادخانی تسبیب ایتش ، بوظیفه ك ایضاتی عدلیه مدعی عمومیلر نه ویرمش . حال بوكه . یسه انجمن بر طرفنده افراد بولان بر دعوائی هیچ بوجه دیوان حربیه كوندرمه نكه برابر . دیوان حربیله مشاور عدلی حتی مدافعه و کلی استخدای شمدی به قدر یوقدی - ضابطانكده حقوقتی محافظه و مدافعه ایچون بك مصیب و عادلانه بر تدبیر اولدیلقدن دولایی مدافعه و کلی استخدای خصوصتی ده ایضا ایتدی . بنا علیه كرك قرار نامه ده ایضا ایدیلن مواد و كرك قرار نامه دن تعدیلاتی اولان قسم ایله میدانه چیقان یكی شكل هم موجود اولان احكام قانونیه یه نظر ابر كره اختلاف حصوله كتیر میه نك و هم ده دها زیاده منافع ملیه به حقوق عمومیه اساسانك محافظه سته و حقوق عدلیه نك استقلالته تماماً موافق بر صورتده حل مسئله ایدلش اهل جقدر . شو مقاصدی انجمنكز كان اعتنا ایله تأمین ایتدی . بنا علیه بونك ردندن ایسه ، عدلیه انجمنك مطالباتی دائره سنده مذاکره ایله قانونك تبدیلی هر حالده لازمدر و وظیفه مزده طبیعی مملکت مزه منافع تأمین ایتدکن عبارتدر . یوقه قوری رعصیته مغلوب اولهرق بونی رد ایدیبورلرسه ، هیچ بر منفعت حاصل ایدلش اولمایه جقدر .

صادق افندی (دکرتلی) - بنده كزك عرض ایدرهك قضا لرك جوغی آرقداشلمر بیان ایدیلر . عدلیه انجمنده قانون تدقیق ایدیلکی زمان ، حقیقه حکومتك تکلیف ایتدیکی قانونك ردیحی کندجه تصویب ایتش ایدم . فقط دوشوندم ، طارتم مملکتك منافع عالیسه موافق بر صورتده تعدیلات اجرا ایتدك دها موافق اوله جقنی آکلادم . آرقداش لره قونوشدق . بش اون سنلر عدلیه ، آمودیت و ریاستلر نه بولوندیقن تجارب و معاملات ده دوش ایدرک بو قانونك تدقیقانه کیریشدك ، تعدیل ایتدك . حیدر بك افندیك بیان ایتدکری مطالباتك بر قسمی دوضری ، فقط بیلم سوزلرینک بر قسمی غالباً آکلایمادم ، اوله آکلادم كه عدلیه انجمنك بوقانونی رد ایتمسی لازم ایکن تعدیلات ایله کچورمش . كرك عسکری انجمنی ، كرك عدلیه انجمنی قانون اساسی موجب جه بونی رد ایتمسی لازم ایکن رد ایتمه مشر کی بر سوز سوله مشردی . بن اوله آکلادم . اكر اوله سوله مشر ایسه بنده كز بونی قبول ایتم ، رد ایدرم . عدلیه انجمنی منتك حیسانی ، امر جسی اوند نظر دقه آلمش ، قانون اساسینك احکامی اوقدر دوشوش . طاشنمش كه منافع عالیه وطن نظر دقه آلمق صورتیله شونمیدیلانی اجرا ایتشدر . قانون اساسی به مخالف کوردی ققطه ، بوکی جرائم عادیه ك ، عسکر ایله اهالی بیننده ایضاع ایدیلن جرائم عادیه نك مرجعی محاکم عدلیه اولسون ، سوزینك قانون اساسی به موافق اولادیلنی اکلانش ، منظور مالیکز اولدیلنی وجهله اولاماز . چونکه افراد ملت بیننده قانون اساسی به وحیاتی ملیه یه غیر موافق اولان بریشی

اشخاص آرسندہ وقوعبولان جرائمادیہکما کما گہنی دیوان حربلہ
 تودیع ایتمکے حکم عمومیہ امتیازک کوسترمک کی برخطای فاحشدہ
 بولندی ہیئت محترمہ کزہ عرض ایتمک ایسترم . اوت افندیلر ،
 بوقرارنامہ قانون اساسیہ مفایردر . چونکہ قانوناً مبین اولان
 اسباب مستثنا اولوق اوزرہ حکمکرده ہر نوع عاکہنک علأ اجراسی
 وافرادمدن برینک دیکرندن فاضلر حقوق و امتیازی حازوا لاماسی
 و هیچ بریکسک قانوناً منسوب اولدینی حکمکدن باشقہ بر حکمکہ
 کیتیکہ اجبار اولئمہ ماسی ووللانک دخی جرائم ما: ہلرندن دولانی
 حکم عمومیہ اجرائی عاکہلری قانون اساسینک مواد صریحہسی
 احکامنک و بر منظونک در دست ایلدیکی و یا اقامت ایتمیکی و یا خود
 جرمی ایقاع ایلدیکی محللر حکم عمومیہ مستندن غیر ی بر حکمکہ
 سوق ایلدیہ مہ مسی دہ قانون اساسینک بر مادہ سندن بیان اولان
 اصول حکمکہ قانونک مادہ مخصوصہسی ایجاباتندن ایکن
 حکومت سابقہنک بوتون و اساساتہ مخالف اولارق بولہ بوقرارنامہنک
 فصل نظم و نظیفی حیتتہ کیتیکہ بندہ کز بردر لو عقل اوردیرہ میورم .
 سوکرہ افندیلر ، بوقرارنامہ قانون اساسیہ مفایر اولقلہ برابر مزجہ
 و حسابات متعہ موافق دکلدیر . معلوم ظاہر یدرکہ قانوننرک ایسترقول
 شرعہدن مأخوذ اولسون ، ایستر اصول عقلیہدن مقتبس بولوسون
 آرای ملکہ عرضی ملنک امر جمنہ ، تربیہ - یاسیسنہ ، مصالح مشروعه سنہ
 موافق بر صورتہ تنظیم و تدبیری ایچوندیر . بناء علیہ ملنک امر جمنہ
 حیاتیہ موافق بر صورتہ تنظیم ایلمدن قانوننرک قانون دفل افندیلر ظلمدن .
 ایستہ بوکابوس مصیبت کی ملنک باشنہ چونکہ و تمیر اصح ایلہ و بابک
 ایقاع ایلمہ جکی تحریباتی ایقاع ایلمدن رژی قرار نامہسی و سائرہ .
 حال بولہ ایکن آرقاشلر فردی حکم طبیعیستندن آیروبدہ
 مستندن بیلہ کیمک ایستہ ، مذکورہ دیوان حربلہ تودیع
 ایتمک امر جمنہ متہ ندرجہ ہ قدر مفایر اولدینی یک ادنا بر ملاحظہ
 ایلہ آکلایہ بیار سکر . بوقرارنامہنک ردی ایچون اوچنی . سبب دہا
 افندیلر ا لہ عرض ایتمیکم کی اراد ایلہ ضابطان آرسندہ وقوع
 بولان جرائم طایبہی رؤندن عییا کم عدلیہی منع ایتمک ، حکم
 عمومیہ امتیازک کوسترمک دیکر درکہ بونٹ بولہ بر زمانہ خارجاً
 نہ کی فنا تاثرلر حصولہ کتیرہ جگہ دار سوز سولیککی بندہ کز
 زائد عد ایدمہ . (چوق دوضری صدار ی)

افندیلر ، سوزجی بقیرمدن شوراسنی دہ عرض ایدمہ کہ ہیئت
 محترمہ کز طرفندن یوزلر جہ دفعہ وقوع بولان فریاد وایدیلان
 پروتستولر اوزرینہ حکومت سابقہ قرارنامہ نشرندن صرف
 نظر ایدمہ جکی ، شو کر سیدہ دفعانلہ بیان ایتمیکی حالہ عییا
 مملکت بزم حسن ایدمہدیکزن نہ کی بر فلاکتہ مریض قالمشدرکہ
 حکومت سابقہ بولہ بر قرارنامہنک نشرینہ مجبور اولمشدر و بوکی
 قرارنامہلر عییا طریقی بر طرف ایلمہ جگہ قرارنامہلر دیمیدر ؟
 بن ادہ ایدمہ کہ قانون اساسین و اساسات قضاییہ من خلافہ اولہرق
 برصنٹ خلقہ بر طاقم امتیازلر بخش ایدن بوکی قرارنامہلر مملکتکہ

خلاصہ دکل ، بلکہ اراد ملت آرسندہ ترققہلر ، منازر ترق حصولہ
 خدمت ایلمر . بناء علیہ حکومت سابقہ جہت عدلیہ ایلہ عسکرہ
 آرسندہ تحت ابدن اختلافاتی بصورتہ دکل ، عرض ایتمیکم اساساتہ
 مخالف اولمہ جق بر شکلدہ حل ایتمیدی . سوکرہ افندیلر ، حربہ
 ناظر اسبقی انور پاشانک افادہ لرینہ نظر آکر حکومت سابقہ اردونک
 قوہ معنویہ سنی ، شرف و حیثیتی بوکستمتک آرزو اییدیور ایدیسه
 بونی بولہ غیر قانونی امتیازات ایلہ دکل ، بلکہ طریق غیر مشروعه
 صاہرق اردونک شرفنی ، حیثیتی بریاد ایلدنرہ قارشی الک اغیر جز لر
 ترتیب ایتمکہ بوکستمتلی ایدی . بناء علیہ اردو بوقرارنامہنک
 تصدیقی دکل ، اوچنک نطقکی بگہ بوردی . ایستہ اردونک ایستدیکی
 و بگہ یکی شی بویدی و بوکرندہ آخقی بودر .

افندیلر ، بندہ کز مستقل رہمبوت صفتلہ ہیئت محترمہ کزہ شونی دہ
 عرض ایدمہ کہ بوتون دنیانک دہہ موقراسیہ کیتیدی ، حکمدار لارک
 ترک ناج و نختہ مجبور اولدینی ردوردہ ہرہانکی رحکومت و یا
 ہرہانکی رقوت کہ اولہ کفی امر لر و بوکی عندی قرارنامہلر لہ مملکتی
 ماداریہہ قانقشہ جق اولور ایسہ او حکومت و یا قوتک قطعاً عییاظہ
 وقع اندمیہ جکی ییلدری لازمدر . چونکہ افندیلر حربدن زیادہ
 بونلکتی تہلکہ ، حربدن زیادہ بومملکتی خرابیہ سورولکہن بوکی
 کفی امر لر و بوکی عندی قرارنامہلر در . اما بزمہ سز حکومتک مظالمہ
 اشتراک ایتمکہ وظیفہ کزی ایفا ایتمدیکر ، مملکتی خرابیہ
 سورولکہن بوکی قرارنامہلری پروتستو ایتمکسزین قبول ایتمدیکر ،
 ذیلہ جک . بندہ بونلرہ قارشی ، مجلس ملی وظیفہ سنی محق و یک
 و طرپورواتہ بر صورتہ ایفا ایتمشدر ، دیرم و بوادامہ ، مجلس ملی ایلہ
 فرقہنک ضبطنامہلری شہاد اولارق کوسترم . فقط بونی دیبہ نلرہ
 و دنیہ جک اولانلرہ بندہ دیرم کہ حکومت سابقہ خون ملتی فی سبیل
 الادانی - افندیلر تعبیرہ دقت ایلمک - فی سبیل الادانی آقبیدی
 وقت مادامکہ بزمبوتلر آلمریزی چارپورمشز و مادامکہ حکومتک
 مظالم و سیشانہ اشتراک اییدیورمشز ، ندن اونلر او وقت بومجلس وظیفہ سنی
 ایفا ایتمورہ و مجلس غیر مشروعدر ، بومجلس حکومتک بوتون فضا جمنہ
 سیشانہ ، مظالمہ اشتراک ایتمشدر ، دفع اولسون . لیسون دہہ ییلردہ
 ینمک بیلہ بدن زیادہ سولہ دیکی و باغیردینی بر زمانہ سولہ بوزلر
 چونکہ و چونکہ ... خلاصہ افندیلر بن بوقرارنامہی عرض ایتمیکم
 اسبابدن دولانی شایان قبول کورمیورم . ہمہہ یالکز بوقرارنامہی
 دکل ، بوکون مجلس میموٹان ایتمنلر ندہ حکومت سابقہ طرفندن کوندرلش
 بوکی قانون اساسیہ بقر نہ قدر قرارنامہ وار ایسہ بونلری بر
 کوندہ ، بر جلسہ دہ ، حتی برتفسدہ رد ایتملر یز . (آقبیشلر)

شا کر یک (یوزفاد) - حیدر یک آرقداشملرک معالمانی فایت
 مصیب و حقوقیدر . فقط قانونک قاماً روی ، بوکون عدلیہ ایتمشجہ
 اجرا ایلدیلن تمذیلانک نظر اعتبارہ آلماسی مملکتی بر طاقم فوآنددن
 محروم ایدمہ جک ، بویو دقوی مقاصدی و قبیلہ عدلیہ ایتمشجہ نظر اعتبارہ
 آلمش و قانونی تمامیہ قانون اساسی احکامنہ و قوانین سائرہیہ و نظریات

قبول ایتك دوغری دكلدر . هر حالده بوی عساکم ، عساکم عدلیه ده اولوق مملكتك منافع عالیه سی اقتضاسنددر وقانون اساسی بده ده زیاده توافق ایدر ، دیدی و بویله بایدی . عساکات خفیه مسئله سی ده لدی الماحا که عساکك حکمنه برآقدی . نهایتنده توقیف وحکم اعلامك تنقیدی عساکم عمومیه ووردی و بویله بر احکام وضع ایله دی و بوی مملكتك احکامنه ، مصلحتنه موافق کوردی . بونی عسکری انجمنك عدلیه انجمنك قانون اساسی به مخالف بر صورتده تمدیلاتی زرده اولمشدر ؟ قانون اساسی به توفیق حرکت ایدلك و مملكتك منافعنی محافظه ایله مملک ایچون شو قانون بوسورته تعدیل ایدلشددر . شو حالده نتیجه : شمدی بوقانونی رد ایده جك اولورسه ق اووقت « ابقاء ماكان علی ماكان » اصول عساکم کهنه ، تمامه ایتنا ایدن یا خود بر طاقم آلاستیقی الفاظ جمله سیله اجرا ایدلش اولان قانونه ، تعاباته رجوع ایله جك که اسکی وقتده اجرا اولونان عساکات عینله اوله جق و بویله راضی ز دیک چیقاجق . حال بوک اوده دوغری دكلدر . هم ده قانون ماهرتی ده حائر دكلدر . اوله ایسه بوراده انجمننر تمدییل ایدر ک مجلس ملینك نظر مطالعه سندن کین بوقانون تمدیلات وجهله قبول بویور بولورسه ، علی الخصوص وضع ایدیلن سوك احکام که بوحق وحکم اعلامك عساکم تودیی مسئله سی کی برطاقم احکام اساسی بی محتویدر ، بونکه مملكتك جدا بویوک بر خدمت ایدلش اولور . شاید رد ایده جك اولورسه کز - هر کس وجداننه حاکدر - حکم اعلامك تنقیدی کی بر مسئله بی عساکم عسکریه به تودیع ایده جک کینز ، دیکدر . بونصل اولور ؟ هیچ اولمازه بوکا دائر بر قوه تأییدیه قویلم . چونکه بنده کز ، عساکم ریاستلرنده بولوندم . بر اعلام و بر ردك . اعلام ، جهت عسکریه به تودیع اولونور ، اومحکوم اولان ضابطه قهوه لرده کزر . سورولنجه احکامنی تنفیذ ایتدک ، دیرلر . بونلره تصادف ایله دک . احتمالک طشرمه کیدن آرقداشلرمن بونی يك اعلا بیلرلر . حتی کیزی برسوقاقره بکابریسی ، نه قدر اعلام و بر سه کز پاچاوارا قدر حکمی یوقدر ، ایشته بن فلان خانده قسار اوینایورم ، دیدی . بز بونی یاردق چیزدک ، هیچ تأثیری اولمادی . بورایه بر قوه تأییدیه قویلمادقجه بوقانونك ردیق منافع مملكتك موافق کورمه یز . رد ایدر سه کز بورایه بر قوه تأییدیه قویکینز . اگر رد ایتزه کز انجمن عدلیه نك تمدیلاتی وجهله قبول بویور بویکزه قانون اساسی به موافق ، مملكتك مصالحه ، خلقك حیسانه ، امرجهسته مطابق بر صورتده تنقیق و تمیق ایدلشددر ، بناء علی هذا بنده کزك عرض ایده جک نقطه بوراسیدر .

فؤاد بك (دیوانیه) — اقدم ، ظن ایدیورم و جهه کزده بیبرسکرکه بنده کزده بوقانونك ظایر علمداری م . بلکه علمدارلق مسئله سنده اولک آفاقار ایدیمی ده بیبرسکر . فی لوق بوقانون ، مملکتی « میلتار یزم » ، سرق ایدن افکار غیر عصریه محصولیدر . بوگون وضعیت توضح ایتدی . ذات اولجهده لزوم سزلی تمین ایدن اوقانونك ، بوگون آرقق اعرا ایدم عملی قالدینی تظاھر ایله دی . بناء علیله وهله اولاده خاطره کلن شی فی الحقیقه بوقانونك جفا القلم ردیدر . فقط عدلیه

انجمنك رئیس محترمی ایله مضبطه محرری و اعضای محترمی طرفندن بیان ایدلر بی وجهله بوقانون ، جفا القلم رد ایدیله جك اولورسه ، اورته ده یته عصرک ایجاباته اویمان اسکی احکام اثبات وجود ایده جکدر . بناء علیله بوقانونك ، حکومتك تکلفی وجهله قبولنده کی تهلکه ولوکه اوده شته ده اولماسه یته موجود عدا ایدیلور . بناء علیله وقتکیزی امراف ایتهمک ایچون بیان بویوریلان اسباب موجبیه استناداً بوقانونی جفا القلم رد ایتویوب عدلیه انجمنك تمدیلاتی وجهله قبول ایله ملیدر . چونکه عسکری انجمنك تمدیلاتنده مضر ومهلك بر طلب واردر . قانونی ، عدلیه انجمنك تمدیلاتی وجهله قبول بیورمکزی رجا ایدرم . سالم اقدندی (قره حصار صاحب) — اقدم ، بنده کز بوقانون حقتنده بالکنز دییه بیله جک بر مسئله وارسه اوده ، بوقانونك مذا کر سنك وقتی کج دیکیدر . یعنی مذا کر سنده کچ قالدق . بونی ده کین سنه عدلیه انجمنی تمدییل اتملی ایدی .

صادق اقدندی (دکزلی) — اوت ، کین سنه بو تمدیلاتی بایدق حتی مقام عالی به و برلشددر .

فؤاد خلوصی بك (آنطایه) — بوقانونی کانون ثانی ۲۴ ده یعنی « میلتار یزم » ک ده شته حکمران بولوندینی بر زمانده کان متانتله اساسی صورتده تمدییل ایتدک . بونی ، اقتضار ایچون سویله میورز . ذات طالیبری بونی سویلکه سبب و بر دیکز . اووقت ناظرلر ایله بوغاز بوغازه کادک . برچوق آرقداشلرک معلومیدر .

سالم اقدندی (قره حصار صاحب) — اوت ، بوقانون ۲۹ کانون ثانیده انجمن طالیبرندن چیقمشدر . . . . .
صادق اقدندی (دکزلی) — روزنامه ی ، حاکم کیم ایسه قباحتی ارکا بول .

سالم اقدندی (قره حصار صاحب) — مقصدم انجمنه قباحت بولمق دفل . انجمنندن ۲۹ کانون ثانیده چیقش ، مجلس تمیدیده اولونمش ، نقطه یشته مذا کره ایدیله ممشدر . تأخیر مذا کره سنك البته بر سببی واردی . مذا کره ایدیلوب چیقسه ایدی بوقانونك چیقمشندن ملت برسنه قزانیدری . چونکه بوقانون ایله عسکر حمایه اولونمادی . اردونی ، حمایه اولمادی . دمین آرقداشلرک سویله دیک کی عسکرلرک بعضیلری بلاحمایه ظلم ایتدیلر . نه دیوان حزدن نه ده باشقه هیچ برشیند قورقیدیلر . برمدعی هموی کیدرب بونلرک باقمشندن طوته مدی . بوقانونك بایدینی ظلم عبوقه چیقمشدر .

رئیس — طبی سوزیکر اشخاص معینه هاند دکلی اقدم ؟
سالم فدندی (قره حصار صاحب) — اوت ، بعضیلری بدیم . هبسی دیهدم . بوقانون عسکرک اردولک انضباطی محافظه ایده جک ایکن ، اولنری حمایه ایله جک ایکن بامکس بعضیلر بیله اخلاقسز لقه سوق ایتشددر . قانونن قورقه مشدر . بونک ایچون بن دیورم که : بوقانونك زمانی کچمشدر . بوقانون ده کین سنه مذا کره ایدله ایدی برسنه قزانلش اولوردی . فقط لسبب من الاسباب مذا کره ایدیله دی . یوقسه انجمنزک قباحتی یوقدر ، چونکه انجمنزجه بالذا کره